

SE ON PIENI päivä keväällä. Kiurun toinen nimi on leivonen. Kiuruja ei näe kuin joskus ja niin ylhäällä taivaalla että ne kiitävät nopeina läntteinä vain.

Keittiön ikkunalasi kuplii raitoja. Ikkunassa on pohja, pohjalalla on pumpuleita ja kaksi avattua tulitikkuaskia, sininen Sampo ja sotilaspastori, sotilaspastorissa uniformun ja kauluslaatan kuvat. Pohjapumpulit ovat kastuneet suojasäillä läikille eivätkä tulitikut enää syty koska ovat imeneet koko talven huurua lasista.

Yleensä lapset tehdään kotona mutta meitä ei, Eini sanoo kesken kävelyharjoitusten. Outi tönäisee sitä olemaan hiljaa ja pysymään rytmissä. Minä luen pöydän takana Pikku Jättiläistä mutta katselen. Joka toisella askeleella pyllä nytkähtää oikealle ja joka toisella vasemmalle. Äiti tulee keittiöön ja kysyy minkä takia, Anna-Liisa vastaa kaksosten puolesta että ne harjoittelevat elokuvakävelyä ja sen takia vemputtavat.

Minulla on neljä tyttösisarta. Anna-Liisa ja kaksoset ovat minua vanhempia, Pieni on minusta vuoden nuorempi, Pieni on minua lähimpänä.

Pieni ei ole keittiössä. Äiti alkaa näyttää millä lailla naisen täytyy kävellä oikein mutta myös millä lailla jos jostain turhasta syystä haluaakin että pyllä nytkähtää ja vemputtaa. Äiti hakee

komerosta korkokengät ja kävelee raitamattoa edestakaisin, kaksoset yrittävät matkia perässä mutta sekaantuvat askelissaan kun kävelevät vierekkäin ja vilkuilevat sivulleen kuinka toinen osaa.

Anna-Liisa oppii oikeinkävelyn melkein oikein. Oikein on helpompi kävellä, silloin kävelee vaan mutta vähän sirosti.

Lopetan lukemisen kesken ja alan itsekin kävellä maton reunaviivaa samalla lailla kuin äiti ja Anna-Liisa, äidin perässä ja Anna-Liisan vieressä, kaksosista ei mallia kannata katsoa.

Puolivälissä on mustikansininen leveämpi raita. Siinä kohtaa äiti ottaa minua kädestä kiinni, pysäyttää ja sanoo ettei minun tarvitse harjoitella kun olen poika. Eini alkaa kikattaa niin kuin sillä typeränä tapana on, Outi nykäisee sitä vanhempana kädestä koska ei siinä mitään nauramista ole.

Minä lopetan heti ja lähden maton reunalta pois. Vähään aikaan en katsokaan vaan käännyn lukemaan ikkunaan päin. Olen oppinut lukemaan talvella ja ensimmäinen sana on ollut SARKOFAAGI, ei se mitään tarkoita, isoja tikkukirjaimia peräkkäin mutta löydän sen aina helposti uudestaan sillä siinä kohtaa Pikku Jättiläistä kaikki on isoilla kirjaimilla kuvien alla.

Marconi suorittaa kokeiluja langattomalla lennättimellä.

Taskukellojen ja herätyskellojen rukkauslaitteissa on kirjaimia, jotka ilmaisevat mihin suuntaan rukkaussoitin on siirrettävä, jotta kello alkaisi käydä hitaammin tai joutuisammin. Heilurilla käyvissä kelloissa on rukkausmutteri heilurin metalliekikon alapuolella.

Opettakaa nuoria näkemään ja ihailemaan ihmishengen nerokkaita tuotteita ja niitä jaloja tekoja, joita ovat tehneet historian suurmiehet.

Tanskan ja norjan kielet eivät sanottavasti eroa toisistaan.

Käännyn sen verran että näen.

Ensin ne harjoittelevat oikein mutta vielä pidempään äiti näyttää miten ei saa kävellä, se sanoo että ei näin mutta opettaa sillä lailla että siirtää painon joka askeleella vähän sivulle niin että käveleminen on aivan kevyttä ja näyttää vähän kuin pylly keinuksi joka askeleella itsestään. Yhtä kevyesti kuin elokuvissa äiti ei osaa, sanoo itse niin, ei edes Anna-Liisa opi kunnolla ja kaksoset vaappuvat puolelta puolelle aivan surkean liikaa.

Äiti näyttää vuoron perään miten kyllä ja miten ei, sen toisenkin tavan koska molemmat on hyvä osata niin että valmiiksi tietää. Tytöt ovat samaa mieltä ja kaikki kolme sanovat ymmärtävänsä asian oikein kun äiti sitä erikseen jokaiselta kysyy.

Oikeinkävely on naisen mittari mutta joskus pyllyä saa vemputtaakin sitten vanhempana vasta kun tuntuu niin ja on aivan oikea aika, sen vuoksi minä näytän millä lailla ettei sitä tarvitse mistään muualta huonommin oppia, äiti sanoo.

Sitten se avaa kengistään nilkkaremmit eikä anna kaksosten niillä edes kokeilla ettei valkoinen nahka mene väärinkävelystä linttaan.

Näin minä opin maailmasta että tyttö ei saa vemputtaa pyllyä. Näin minä opin maailmasta että tyttö saa vemputtaa pyllyä.

MEILLÄ KAIKILLA VIIDELLÄ on syntymäpäivät kahden viikon aikana maaliskuussa.

Joulupukki ei tuo ketään reellä piisamiturkin alla pellavanyytissä, haikara ei tuo kenellekään mitään, Jeesus ei tuo yhtä ainoaa eikä kanna kuin oman lapsensa autiomaan läpi. Meri aukenee keskeltä käytäväksi ja kuivuu niin kokonaan että siitäkin tulee tulikuuma ja karrelle palanut autiomaata, autiomaassa on kiusaajia ja käärmeitä.

Kaksoset puhuvat lasten tekemisestä. Siinä on samanlainen järjestys ja aikataulu kuin on Päivän Sanomien tilaamisessa että kun tilaa niin se alkaa viikon päästä tulla ja aamuposti ihmettelee kaupassa että minkä takia tänne asti täytyy Helsingin lehtiä ja eikö oman paikkakunnan hyvä lehti riitä.

Silloin isä sanoo että herää vielä joskus niin aikaisin että jakaja ei ole vielä käynyt ja avaa ulko-oven ja menee sanomaan sille että ei varmasti riitä.

Meistä viidestä jokainen on tehty kesäkuussa. Sillä lailla se kuuluu järjestykseen ja aikatauluun.

Meidät on tehty rannalla pyykkipaljujen takana, Eini sanoo. Äidillä on pyykkipäiviä varten yläkaapissa raidallinen istumaviltti.

Näin minä opin kaksosilta syntymisen. Jos ei synny, ei ole ole-massa. Johonkin aikaan vuodesta syntyä täytyy.

Vaikka olisi minkälainen ilma niin kaksoset muuttavat aina huh-tikuun viimeisellä viikolla ennen vappua kesäksi vinttiin. Minul-lakin on oma kesäpaikka mutta vintin päällä puruvintillä jossa kukaan muu ei käy niin että se on minun myös talvella koska sil-loinkin siellä voi käydä mutta ei olla pitkää aikaa koska peltika-ton kautta hohkaa kylmä suoraan sisään ja päähän vaikka olisi villamyssy.

Ylös puruvintille pääsee vain kananrappuja, kananrappujen lankun saa nostettua seinänviertä ylös niin ettei kukaan muu pääse perässä.

Puruvinttiä sanotaan puruvintiksi ja ylävintiksi. Siellä ei ole muita tavaroita kuin mitä olen sinne vienyt. Seinään on naulattu kahisevaa tervapaperia, katto on kolmio, lattiassa on paksu ker-ros purua ja kutterinpurua ja purun päällä irrallisia leivettä lii-kuvia lankkuja, niissä on alapuolella kuoret ja yläpuolella kuivu-nutta pihkaa.

Puraa on lattiassa enemmän mutta lähempänä takaseinää on enemmän kutterinpurua. Kutterinpuru ei ole purua ollen-kaan vaan ohutta konelastua ja kiehkuraa kuin tuomaanristissä, se on joulukoriste ja leikattu puunpalasesta terävällä puukolla.

Kun aurinko sattuu joskus osumaan ylävinttiin asti vintin ik-kunasta, puru on kirkkaankeltaista ja kutterinpuru valkoista. Sil-lä lailla suoraan ylös valo osuu joka päivä vain hetken aamulla ja tarpeeksi aikaisin jos aurinko silloin paistaa.

Puruvintillä ei saa nukkua. Minun on nukuttava olohuoneen sohvalle, se avataan ja pedataan sängyksi illalla, mutta aamulla kun herään aina muita aikaisemmin niin kiipeän raput yläker-taan. Yritän mennä hiljaa vintin läpi ja sieltä puruvintille ja niin

aikaisin että kaksoset ovat vielä yön unessa eivätkä herää vaikka joudun kolistelemaan kananrappuset paikoilleen seinää vasten.

Kun ne heräävät, ne alkavat puhua toisilleen melkein heti vaikka könyävät vielä peittojensa alla, venyttelevät käsiään ja suunnittelevat mitä kaikkea voisi tehdä kun on lomapäivä. Outilla on aina aamulla kova pissahätä mutta se ei malta lähteä alakertaan vaan istuu patjalla jalat ristissä ja luettelee Einille mitä haluaisi kaikkein eniten sinä päivänä tehdä.

Joskus muulloin ne puhuvat muuta ja minä olen hiljaa ja kuuntelen.

Jos ne tietävät että minä olen puruvintillä, ne puhuvat tahallaan toisella tavalla niin että on kaksi puhetta, se jos puhuu vain toiselle eikä ole muita kuuntelemassa ja se jos puhuu kahdelle tai monelle. Sen minä opin, mutta en kunnolla tiedä mikä sellaisten puheiden ero on, joskus jotain ja toisella kerralla taas jotain muuta.

Niitten luokalla kolme poikaa saa ehdot ruotsista. Ehdoista menee kesä kokonaan pilalle, Eini sanoo. Siitä ne jaksavat puhua niin kauan että Outin on juostava yöpuvussa alas.

Mitä on ehdot? kysyn puruvintiltä kun Outi on poissa. Eini huutaa että minä salakuuntelen. Mutta mitä on ehdot? kysyn toisen kerran, ja kun Eini ei vastaa vielääkään, kysyn kolmannen kerran.

Näin minä opin maailmasta mitä on ehdot.